

Een eigen (t)huis, een plek onder de zon

“NOOIT of uit NOOD !?”

Herentalse kamerbewoners aan het woord.

Vorbereiding stuurgroep Klein en Goed Wonen – 19 september 2017

Illustraties verzorgd door Monique MOONS

INLEIDING

Cruciaal. De mening van de kamerbewoners over het kamerreglement waar in Herentals aan gewerkt wordt. Ze zijn ervaringsdeskundigen. Hun bijdrage over het reilen en zeilen in een kamerwoning moet richtinggevend kunnen zijn in de opmaak en opvolging van het reglement.

Momenteel slinkt het aantal kamerbewoners in Herentals. Volgens mijn gegevens en contacten wonen er nog 15 personen in de drie ‘gemeubelde kamerwoningen’.

DE REDENEN ZIJN DIVERS:

- Uithuiszetting en geen verdere verhuuring omwille van optie tot verkoop.
- Beperkte kwalitatieve staat van de woning.
- Afwachtende houding van eigenaar ten aanzien van kamerreglement.

De afgelopen weken had ik een individueel gesprek met 10 kamerbewoners en 2 studiobewoners. Eén van de studiobewoners leefde vroeger op een kamer, de andere heeft veelvuldige contacten met kamerbewoners.

Het gesprek gebeurde aan de hand van gesprekskaartjes handelend over de verschillende aspecten van een kamerreglement.

Ik maakte de belofte de geïnterviewden op de hoogte te houden van de resultaten van hun inbreng.

Wat volgt is een samenvatting van deze bevraging.

1. WAAROM?

“Een kamer is eerder geschikt voor een student, niet voor een persoon die er een normaal dagelijks leven moet leiden.”

“Dit is mijn eerste woonst. Ik had niks. Ik ken zelfs het verschil niet met een studio. Ik wist van niks.”

WAAROM WOON JE OP EEN KAMER?

- Geen kans om ergens anders te wonen. Wacht op SVK.
- Verplicht vertrekken uit het asielcentrum.
- Niet meer kunnen blijven wonen bij familie. Adres nodig.
- Wonen in garage.

NUTSVOORZIENINGEN EN MEUBELS ZIJN INBEGREPEN.

- Iedereen vindt dat de nutsvoorzieningen inbegrepen moeten zijn. Zolang de huurprijs maar betaalbaar blijft.
- Over de ‘beschikbare’ meubels zijn de meningen verdeeld:
 - Meubels hoeft niet. Ze kunnen makkelijk ergens gevonden worden.
 - Koelkasten zijn vaak te klein. Moeten extra aangekocht worden door de bewoners.
 - Wanneer je start met niks is het belangrijk dat de eigenaar meubels voorziet. Minstens een bed en een klerkast.
 - Eigen meubels voorzien, bijv. via De Kringwinkel, kost ook geld. Het transport moet betaald worden. Voor het transportbedrag kan je dagen eten.
 - Wanneer je in een kamer terecht komt omdat je niet weet waar naartoe, ben je tevreden met de meubels. Maar wordt dan ook TV voorzien?
 - Meubels van de eigenaar hebben is delicaat. Wat als je er schade aan veroorzaakt? Een poes die aan de leuning krabt?

STEEDS VAN MINDERE KWALITEIT

- Een kamer moet voldoende groot zijn.
- Mag zeker niet bouwvallig zijn.
- Een kamer heeft steeds mindere kwaliteit dan een studio.
- Onze kamers zijn zeer slecht.
- Een kamer hoeft niet perse van slechte kwaliteit te zijn. Enkel huisjesmelkers verhuren slechte kamers.
- Kamers kunnen ook in nieuwbouw zijn.

GEMEENSCHAPPELIJKE VOORZIENINGEN

- Iedereen beaamt dat delen met anderen een probleem is. Vooral de hygiëne - het sanitair en de keuken - wordt als problematisch ervaren.
- ‘Momenteel heb ik ruzie met een andere bewoner. Ik kan er niet tegen praten. Ik loop steeds tegen hem op.’
- ‘Om ruzie te vermijden met iemand anders moet je proberen te praten wanneer iets je niet bevalt.’

2. RUIMTE

“Ik ga niet naar beneden om te koken. Ik heb wel een kookvuurtje maar gebruik het niet. Als ik het gebruik gaat de rookmelder af. Het vuurtje staat in mijn kast. Ik eet dus bijna geen warm eten.”

“Het is hier altijd vuil. Ik ga hier niet naar toilet. Ik wacht tot ik in school ben.”

“Op vakantie, in een ziekenhuis verdragen we een gemeenschappelijk sanitair. Op onze kamers niet. Ik wil dat de mensen BLIJVEN GELOVEN dat het TIJDELIJK is.”

HOEVEEL KAMERS PER WONING

Een moeilijke vraag. De meesten antwoordden ‘afhankelijk van de grootte van de woning’. Maar niemand accepteert méér dan 6 kamers in een woning. Vier personen antwoordden: 4 kamers.

HOEVEEL PERSONEN PER KAMER

Bijna unaniem: slechts één persoon. Tenzij de kamer de grootte heeft van een living. Dan worden twee personen – een koppel – worden toegestaan.

HOEVEEL SANITAIR VOOR HOEVEEL KAMERS

Deze vraag lag zeer gevoelig. Bewoners oordelen dat hoe meer bewoners in een huis ‘mogen’ wonen, hoe slechter ook het sanitair zal onderhouden worden. Tegelijk vinden ze het vernederend een vuil toilet te moeten gebruiken of in een rij aan te schuiven.

Voor het sanitair antwoordden de meesten: 1 douche per kamer – 1 toilet per kamer. Een aantal verschoof zijn eis naar 1 sanitair per 2 kamers. Slechts 1 persoon vond 1 sanitaire voorziening per 3 kamers voldoende.

HOEVEEL KEUKENS VOOR HOEVEEL KAMERS

Opmerkelijk. Het antwoord van de dames week af van dat van de heren. In de keuken blijft veel afwas staan. De keuken wordt niet proper achtergelaten. De dames vinden dat zij hier steeds voor opdraaien. Het voorstel van één van hen ging ver: één keuken per kamer.

Een andere persoon vond 1 keuken per woning voldoende. Op voorwaarde dat verschillende bewoners tegelijk aan de slag konden. Dit betekent, twee fornuizen, meerdere afwasbakken en microgolfovens.

Als minimum kwam uit de bevraging: 1 keuken voor 4 kamers.

3. VOORZIENINGEN

“Niet enkel een grote afvalcontainer voorzien. Zo LEREN we niet sorteren. En iedereen gooit er maar van alles in.”

PLAATS VOOR GESORTEERD AFVAL

Is voor iedereen noodzakelijk. Een aparte afvalcontainer per kamer. Een kamernummer kleven op de container.

Aandachtspunt. Er is momenteel te weinig controle op het sorteren en tijdig buitenzetten van huisvuil. Waardoor kleine ‘storten’ ontstaan en ongedierte wordt aangetrokken. Bewoners vragen uitdrukkelijk dat zou toegezien worden op (de problemen) van (huis)vuil.

PLAATS VOOR FIETSEN

Voor iedereen oké en een goed idee. De fietsenstalling mag gezamenlijk zijn. Maar voldoende groot.

4. SAMENLEVEN MET ANDEREN

“Er moet een huishoudelijk reglement zijn. Want er is geen baas. En als er geen baas is, komt het probleem terug.”

“Er moet over gepraat worden. Ook op bewonersvergaderingen. Zeker wanneer je zogenaamd ‘als gezin’ samenleeft ontstaan er problemen.”

HUISHOUDELIJK REGLEMENT? WAT DOEN BIJ NIET NALEVING?

De noodzaak aan een huishoudelijk reglement werd door iedereen ervaren. Als antwoord op de vraag ‘wat bij niet naleving’ klonk soms vrij standvastig dat-deze-huurder-dan-maar-moest-vertrekken. Toch bedoelden ze het niet zo letterlijk. Er moet namelijk een procedure aan vooraf gaan:

- Eerst: Goed babbelen of een eerste verwittiging.
- In tweede instantie: Een tweede waarschuwing of een officiële brief of een GAS boete.
- Tenslotte: Uitzetting uit de kamer.

Eén bewoner zou ondersteunend tewerk gaan: ‘Als iemand de regels niet volgt zou ik helpen door het zelf te doen. Bijvoorbeeld, de deur sluiten. Ik zou ook het probleem uitleggen aan diegene die niet luistert’

HUISDIEREN JA/NEE

Slechts één persoon wil geen huisdieren toelaten.

De anderen wensen kleine huisdieren zoals: een vis, een vogel, een klein hondje, een poes. Zelfs reptielen of spinnen. Steeds onder dezelfde voorwaarde: geen last of angst berokkenen voor de andere bewoners.

BEWONERSVERGADERINGEN

Een volmondig JA.

- Eigenaar had bewonersvergaderingen beloofd maar nooit gedaan.
- Om voorstellen te doen, om iets te regelen, om iets beter te maken.
- Om ieders mening te kennen.
- Zorgen dat we elkaar verstaan. Taal is soms een probleem.
- Moet verplicht zijn. Nu doet iedereen maar wat.

5. VEILIGHEID

“Ik kan via mijn veluxraam op een laddertje en dan op het plat dak. Mijn buurman kan niet weg. Die zit in de dakgoot wanneer hij uit zijn velux kruipt.”

LUCHT EN LICHT

Iedereen vindt dit zeer belangrijk.

- Ik kan mijn raam niet openen. Want op het gelijkvloers passeren voortdurend wagens en al het stof waait binnen.
- Een raam is belangrijk voor lucht maar ook voor licht.
- De oppervlakte van mijn raam is te klein voor mijn kamer.
- Ik kan mijn veluxraam weinig open zetten. Dan zit ik heel de dag in de tocht en bovendien regent het dan binnen.

VLUCHTWEGEN, BRANDBLUSAPPARATEN EN ROOKMELDERS

- Alles moet veilig zijn. Bewoners moeten langs verschillende uitgangen naar buiten kunnen.
- Ik maak me zorgen over onze houten trap. Is dat toegelaten?
- Worden de blusapparaten wel nagekeken?
- Niemand legt uit hoe de blusapparaten moeten gebruikt worden.
- Mijn verlichting lijkt niet veilig. Wat bij kortsluiting?

Nicolas Sidi 2017

6. PRIJS

“Ik betaal 359 euro.” “Ik betaal 450 euro.” “Ik betaal 370 euro”. “Ik betaal 400 euro.”

Wanneer we in de bevraging uitgingen van een inkomen van 900 euro antwoordden bewoners dat ze maximum 250, 300, 400 of 430 euro willen betalen voor hun woonkosten.

Wat inbegrepen moet zijn:

Huur, nutsvoorzieningen (met toegankelijkheid tot de nutsvoorziening en WARM water) en internetverbinding.

De hoop wordt gekoesterd in een nieuwbouw te wonen waar energiekosten lager zullen uitvallen.

7. KEUZE

“Je neemt een stuk privé af. Ik wil geen nummerke trekken om naar toilet te kunnen gaan.”

“Mensen die nergens anders terecht kunnen, die van nul moeten beginnen. Maar ze weten wel. Het is mijn thuis, waar mijn spullen staan.”

“Voor velen is het een noodsituatie. Maar ik zou voor de rest van mijn leven wel op een kamer kunnen leven.”

De meesten mensen die op kamers wonen willen zo snel mogelijk weg. Ze voelen zich gevangen. Voelen zich rusteloos. Zijn soms boos. Of beginnen zelfs de hoop op een betere huisvesting op te geven.

- Ze kunnen geen vrienden of familie ontvangen. soms wordt het zelfs verboden door de eigenaar.
- Wanneer de sociale huisvesting (Eigen Haard of SVK) hun een woonst aanbiedt zullen ze onmiddellijk vertrekken.
- Iemand zegt: ‘Gelukkig ben ik sterk genoeg om dit hier allemaal vol te houden. Sommigen hebben minder geluk en moesten hier al buiten.’
- Het moet een noodoplossing blijven . mensen kunnen niet gelukkig worden op een kamer.

8. BEGELEIDING EN ONDERSTEUNING

“Sommige dingen lossen zichzelf op. Maar het probleem wordt kleiner wanneer je het aan iemand vertelt.”

Volgens de bevroegde bewoners:

- Moet het samenwonen en het samenleven begeleid worden.
- Kunnen individuele mensen begeleid worden naargelang de problemen die zich stellen.

Maar begeleiding mag nooit verplicht opgelegd worden.

9. KAMERREGLEMENT JA/NEE

JA, EEN KAMERREGLEMENT MAG UITGEWERKT WORDEN

Om diverse redenen:

- Niet om het aantal kamers te doen toenemen. Maar om de huidige situaties te verbeteren.

of

- Om de huisjesmelkers te stoppen.

of

- Om nieuwbouw – kamers te bekomen en diegene van slechte kwaliteit te doen verdwijnen.

NEE, WANT IK WIL NIET WONEN OP EEN KAMER (TWEË BEWONERS)

10. BESLUIT

Een absolute voorkeur voor gemeubeld kamerwonen kan uit de bevraging bij de huidige kamerbewoners niet afgeleid worden.

Vooraf de gemeenschappelijkheid van de voorzieningen, het delen met anderen, loopt fout.

Indien het stedelijk beleid toch kiest voor gemeubeld kamerwonen, zijn twee reglementen van belang: een politiereglement en een huishoudelijk reglement.

Ook de hygiëne en het samenleven moeten opgevolgd worden.

Mieke Clymans

mieke.clymans@samenlevingsopbouw.be

T 014 43 09 44 | M 0473 34 24 11

Samenlevingsopbouw Antwerpen provincie vzw

Project Energie en Armoede

Otterstraat 116 | 2300 Turnhout